

ทักษะการบริหารของผู้บริหารที่ส่งผลต่อการประกันคุณภาพภายใน
สถานศึกษาสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา นครปฐม
The Managerial Skills of School Administrators Affecting
the Internal Quality Assurance in School Under the Secondary
Educational Service Area Office Nakhon Pathom

¹ธนาภรณ์ แสงทอง ²สงวน อินทร์รักษ์

¹Thanaporn Sangthong ²Sangaun Inrak

^{1,2} คณะศึกษาศาสตร์ มหาวิทยาลัยศิลปากร

^{1,2}Faculty of Education, Silpakorn University

¹Corresponding author, e-mail: thanaporn@spw.ac.th

Received April 13, 2026; Revised April 21, 2026; Accepted: April 30, 2026

บทคัดย่อ

บทความวิจัยนี้มีวัตถุประสงค์เพื่อ 1) ศึกษาทักษะการบริหารของผู้บริหารสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา นครปฐม 2) ศึกษาการประกันคุณภาพภายในสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา นครปฐม 3) ศึกษาทักษะการบริหารของผู้บริหารสถานศึกษาที่ส่งผลต่อการประกันคุณภาพภายในสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา นครปฐม การวิจัยครั้งนี้เป็นการวิจัยเชิงพรรณนา กลุ่มตัวอย่างที่ คือ สถานศึกษาสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา นครปฐม จำนวน 28 โรงเรียน โดยใช้วิธีการสุ่มอย่างง่าย (Simple Random Sampling) กำหนดให้ผู้ให้ข้อมูลสถานศึกษาละ 10 คน รวมทั้งสิ้น 280 คน เครื่องมือที่ใช้เก็บรวบรวมข้อมูล ได้แก่ แบบสอบถามความคิดเห็น ซึ่งมีค่าดัชนีความสอดคล้อง (IOC) อยู่ระหว่าง 0.80-1.00 และมีค่าความเชื่อมั่นทั้งฉบับเท่ากับ 0.965 สถิติที่ใช้ในการวิเคราะห์ข้อมูล ได้แก่ ความถี่ ร้อยละ มัชฌิมเลขคณิต ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน และการวิเคราะห์การถดถอยพหุคูณแบบขั้นตอน ผลการวิจัย พบว่า 1) ทักษะการบริหารของผู้บริหารสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา นครปฐม โดยภาพรวมและรายด้านอยู่ในระดับมาก โดยเรียงค่ามัชฌิมเลขคณิตจากมากไปหาน้อย ดังนี้ ทักษะด้านการบริหารเวลา ทักษะด้านแนวคิด ทักษะด้านการตัดสินใจ ทักษะด้านเทคนิค ทักษะด้านการสื่อสาร ทักษะด้านการวินิจฉัย และทักษะด้านความสัมพันธ์ระหว่างบุคคล ตามลำดับ 2) การประกันคุณภาพภายในสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา นครปฐม โดยภาพรวมและรายด้านอยู่ในระดับมาก โดยเรียงค่ามัชฌิมเลขคณิตจากมากไปหาน้อย ดังนี้ การกำหนดมาตรฐานการศึกษาของสถานศึกษา การจัดทำแผนพัฒนาการจัดการศึกษาของสถานศึกษาที่มุ่งคุณภาพตามมาตรฐานการศึกษาของสถานศึกษา การจัดทำรายงานผลการประเมินตนเอง การประเมินผลและตรวจสอบคุณภาพภายในสถานศึกษา การติดตามผลการดำเนินงานเพื่อพัฒนาสถานศึกษาให้มีคุณภาพตามมาตรฐานการศึกษา และการดำเนินงานตามแผนพัฒนาการจัดการศึกษาของสถานศึกษา ตามลำดับ และ 3) ทักษะการบริหารของผู้บริหารสถานศึกษาด้านการ

บริหารเวลา และด้านเทคนิคส่งผลต่อการประกันคุณภาพภายในสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษาในนครปฐม อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .01

คำสำคัญ: การประกันคุณภาพภายในสถานศึกษา ; ทักษะการบริหาร ; ผู้บริหารสถานศึกษา

Abstract

This research article aimed to study 1) the managerial skills of school administrators under the Secondary Educational Service Area Office Nakhon Pathom. 2) the internal quality assurance in schools under the Secondary Educational Service Area Office Nakhon Pathom. and 3) the managerial skills of school administrators affecting the internal quality assurance in schools under the Secondary Educational Service Area Office Nakhon Pathom. The sample consisted of 28 schools under the Secondary Educational Service Area Office Nakhon Pathom, selected by simple random sampling. Ten respondents were identified from each school, resulting in a total of 280 participants. The instrument used for data collection was a questionnaire with an Index of Item-Objective Congruence (IOC) ranging from 0.80 to 1.00 and an overall reliability coefficient of 0.965. Data were analyzed using descriptive statistics, including frequency, percentage, mean, and standard deviation, as well as stepwise multiple regression analysis. The research results were found as follows; 1) The managerial skills of school administrators under the Secondary Educational Service Area Office Nakhon Pathom, both as a whole and by individual aspect, were at a high level. When ranking the arithmetic means from highest to lowest, the skills were: time management skills, conceptual skills, decision-making skills, technical skills, communication skills, diagnostic skills, and interpersonal skills, respectively. 2) The internal quality assurance in school under the Secondary Educational Service Area Office Nakhon Pathom, both as a whole and by individual aspect, were at a high level. The rankings of arithmetic means from highest to lowest were: educational standards setting, school development planning, self-assessment reporting (SAR), internal quality evaluation and monitoring, school development follow-up, and implementation of the school development plan, respectively. and 3) The time management skills and technical skills of school administrators affecting the internal quality assurance in schools under the Secondary Educational Service Area Office Nakhon Pathom were statistically significant at the .01 level.

Keywords: Internal Quality Assurance in Schools ; Managerial Skills ; School Administrators

บทนำ

ประเทศไทยให้ความสำคัญกับการพัฒนาคนผ่านการศึกษาโดยกำหนดให้มีระบบการประกันคุณภาพการศึกษาทั้งภายในและภายนอกเพื่อยกระดับมาตรฐานชาติ (สำนักงานคณะกรรมการ

การศึกษาแห่งชาติ, 2545) ท่ามกลางกระแสการเปลี่ยนแปลงในศตวรรษที่ 21 แผนการศึกษาแห่งชาติ พ.ศ. 2560 – 2579 ได้มุ่งเน้นการพัฒนาทักษะและสมรรถนะเพื่อเป็นต้นทุนทางปัญญา (สำนักงานเลขาธิการสภาการศึกษา, 2560) อย่างไรก็ตาม ในปัจจุบันโลกได้เปลี่ยนผ่านจากสภาวะ VUCA ไปสู่ยุค BANI World ที่มีความเปราะบาง (Brittle) มีความกังวล (Anxious) คาดเดายาก (Nonlinear) และเข้าใจยาก (Incomprehensible) (ลาก่อน VUCA มาแล้ว BANI, 2566) ส่งผลให้เกิดภาวะถดถอยทางการเรียนรู้และความเครียดในระบบการศึกษา (ไทยโพสต์, 2565) แม้นโยบายภาครัฐจะเน้นการเพิ่มประสิทธิภาพการบริหารจัดการ (สำนักงานเลขาธิการสภาการศึกษา, 2560) แต่ยังคงมีช่องว่างในด้านการปรับตัวของผู้บริหารให้เท่าทันต่อวิกฤตการณ์ใหม่ที่เหนือความคาดหมาย ซึ่งเป็นอุปสรรคสำคัญในการรักษาคุณภาพการศึกษาตามมาตรฐานที่กำหนด

สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษานครปฐม เป็นพื้นที่ที่มีความหลากหลายของสถานศึกษาซึ่งต้องเผชิญกับการเปลี่ยนแปลงตามนโยบายวิถีใหม่ วิถีคุณภาพ (สำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน, 2563) ท่ามกลางสภาวะการณ์ปัจจุบัน พบว่า สถานศึกษาหลายแห่งยังประสบปัญหาในการขับเคลื่อนระบบประกันคุณภาพภายในให้มีความต่อเนื่องภายใต้สภาวะวิกฤต COVID-19 ซึ่งส่งผลกระทบต่อจิตใจและประสิทธิภาพการทำงานของบุคลากร (ไทยโพสต์, 2565) จากข้อมูลเชิงประจักษ์ในรายงานการสังเคราะห์ผลการประเมินตนเองของสถานศึกษา (SAR) ปีการศึกษา 2565 ของสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษานครปฐม แม้ภาพรวมคุณภาพจะอยู่ในระดับสูง แต่ในมาตรฐานด้านกระบวนการบริหารและการจัดการยังพบประเด็นที่ควรพัฒนาอย่างเร่งด่วน ได้แก่ การพัฒนาระบบบริหารจัดการคุณภาพ ร้อยละ 27.58 และการพัฒนาครูให้มีความเชี่ยวชาญทางวิชาชีพ ร้อยละ 17.24 (สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษานครปฐม, 2566) ประเด็นปัญหาดังกล่าวสะท้อนให้เห็นว่าความสำเร็จของการประกันคุณภาพทั้ง 6 ขั้นตอน ตามกฎกระทรวง พ.ศ. 2561 จำเป็นต้องอาศัยทักษะการบริหารจัดการที่เข้มแข็งของผู้บริหารสถานศึกษา ตามแนวคิดของกริฟฟิน (Griffin) ทั้ง 7 ประการ ได้แก่ ทักษะด้านเทคนิค ด้านความสัมพันธ์ระหว่างบุคคล ด้านแนวคิด ด้านการวินิจฉัย ด้านการสื่อสาร ด้านการตัดสินใจ และด้านการบริหารเวลา เพื่อเป็นกลไกหลักในการขับเคลื่อนนวัตกรรมบนฐานข้อมูลที่ถูกต้องท่ามกลางความผันผวนของสถานการณ์โลกปัจจุบัน และสร้างความเชื่อมั่นให้แก่ผู้ปกครองและชุมชนสืบไป (สำนักทดสอบการศึกษา, 2563)

จากประเด็นปัญหาข้างต้นที่พบว่าสถานศึกษาในจังหวัดนครปฐมยังคงมีจุดที่ควรพัฒนาด้านระบบบริหารจัดการคุณภาพและทักษะวิชาชีพของครู สาเหตุสำคัญมาจากความซับซ้อนของโครงสร้างการบริหารงานที่ต้องเผชิญกับสภาวะโลกยุค BANI World ซึ่งทำให้กระบวนการประกันคุณภาพภายในสถานศึกษาขาดความต่อเนื่องและขาดการวิเคราะห์ข้อมูลเชิงลึกเพื่อการตัดสินใจ ผู้วิจัยจึงได้นำทฤษฎีทักษะการบริหารของกริฟฟินทั้ง 7 ประการมาเป็นฐานสำคัญในการวิจัยครั้งนี้ โดยจะนำมาวิเคราะห์ร่วมกับแนวทางการประกันคุณภาพตามกฎกระทรวงการประกันคุณภาพการศึกษา พ.ศ. 2561 การวิจัยครั้งนี้จึงมีวัตถุประสงค์เพื่อศึกษาทักษะการบริหารของผู้บริหารสถานศึกษา การดำเนินงานประกันคุณภาพภายในสถานศึกษา และวิเคราะห์อิทธิพลของทักษะการบริหารที่ส่งผลต่อการประกันคุณภาพภายในสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษานครปฐม โดยเก็บข้อมูลจากกลุ่มตัวอย่าง ได้แก่ ผู้บริหารและครู จำนวน 280 คน ใน 28

โรงเรียน ผ่านแบบสอบถามความคิดเห็น เพื่อหาข้อค้นพบเชิงประจักษ์ว่าทักษะการบริหารของผู้บริหารสถานศึกษาด้านใดที่จะเป็นตัวแปรสำคัญ (Critical Success Factor) ในการแก้ปัญหาการบริหารจัดการที่เปราะบางและยกระดับมาตรฐานการศึกษาในพื้นที่สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา นครปฐมให้มีความยั่งยืน

เนื้อหาในบทความนี้จะนำเสนอผลการศึกษาทักษะการบริหารของผู้บริหารสถานศึกษา การประกันคุณภาพภายในสถานศึกษา และทักษะการบริหารที่ส่งผลต่อการประกันคุณภาพภายในสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา นครปฐม รวมถึงการทดสอบสมมติฐานด้วยสถิติถดถอยพหุคูณเพื่อระบุทักษะที่เป็นพื้นฐานสำคัญในการแก้ปัญหาคือความเปราะบางของระบบการศึกษาในยุคปัจจุบัน จากการศึกษาดังกล่าว ผู้วิจัยได้นำเสนอองค์ความรู้ใหม่ผ่าน T-IQA Model (Time-driven Internal Quality Assurance) ที่ชูทักษะการบริหารเวลาเป็นแกนกลางเชิงยุทธศาสตร์ ร่วมกับทักษะด้านอื่น ๆ เพื่อผลักดันกระบวนการประกันคุณภาพทั้ง 6 ขั้นตอนให้มีประสิทธิภาพ ประโยชน์ของการวิจัยครั้งนี้ช่วยให้หน่วยงานต้นสังกัดมีฐานข้อมูลเชิงประจักษ์ในการพัฒนาผู้บริหารให้สามารถบริหารจัดการทรัพยากรเวลา เพื่อสร้างวงจรคุณภาพที่ยั่งยืนท่ามกลางสภาวะวิกฤตและความเปลี่ยนแปลงที่รวดเร็ว อันจะนำไปสู่การสร้างเชื่อมั่นเชิงประจักษ์แก่ผู้ปกครองและชุมชนได้อย่างแท้จริง

วัตถุประสงค์การวิจัย

1. เพื่อศึกษาทักษะการบริหารของผู้บริหารสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา นครปฐม
2. เพื่อศึกษาการประกันคุณภาพภายในสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา นครปฐม
3. เพื่อศึกษาทักษะการบริหารของผู้บริหารที่ส่งผลต่อการประกันคุณภาพภายในสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา นครปฐม

ระเบียบวิธีวิจัย

งานวิจัยนี้เป็นการวิจัยเชิงพรรณนา (Descriptive Research) โดยใช้วิธีดำเนินการวิจัยเชิงปริมาณ (Quantitative Research) มีแบบแผนของการวิจัยโดยใช้ลักษณะแบบกลุ่มตัวอย่างเดียวที่ศึกษาสภาวะการณ์ไม่มีการทดลอง ประกอบด้วย

1. การกำหนดประชากร กลุ่มตัวอย่าง และผู้ให้ข้อมูล

1.1 ประชากร คือ สถานศึกษาสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา นครปฐม จำนวน 29 โรงเรียน

1.2 กลุ่มตัวอย่าง คือ สถานศึกษาสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา นครปฐม ซึ่งกำหนดกลุ่มตัวอย่างโดยใช้ตารางประมาณการขนาดตัวอย่างของเครซีและมอร์แกน (Krejcie and Morgan) ได้ขนาดตัวอย่างจำนวน 28 โรงเรียน และใช้วิธีการสุ่มอย่างง่าย (Simple Random Sampling) (Krejcie and Morgan, 1970)

1.3 ผู้ให้ข้อมูล กำหนดให้ผู้ให้ข้อมูลสถานศึกษาละ 10 คน แบ่งออกเป็น 2 ฝ่าย ประกอบด้วย 1) ฝ่ายบริหาร ได้แก่ ผู้อำนวยการโรงเรียน รองผู้อำนวยการโรงเรียน คณะกรรมการบริหารโรงเรียน เช่น หัวหน้าฝ่าย/งาน หัวหน้ากลุ่มสาระฯ จำนวน 5 คน และ 2) ฝ่ายปฏิบัติหน้าที่สอน ได้แก่ ครู จำนวน 5 คน รวมทั้งสิ้น 280 คน

2. เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย คือ แบบสอบถามความคิดเห็น (Opinionnaire) ในการเก็บรวบรวมข้อมูลซึ่งผู้วิจัยเป็นผู้สร้างขึ้น จำนวน 1 ฉบับ แบ่งออกเป็น 3 ตอน มีรายละเอียดดังนี้

ตอนที่ 1 สอบถามเกี่ยวกับสถานภาพส่วนตัวของผู้ตอบแบบสอบถาม มีลักษณะเป็นแบบตรวจสอบรายการ (Check List) เพื่อสอบถามข้อมูลส่วนตัวของผู้ตอบแบบสอบถาม ได้แก่ เพศ อายุ ระดับการศึกษา ตำแหน่ง และประสบการณ์การทำงานในตำแหน่งปัจจุบัน

ตอนที่ 2 แบบสอบถามความคิดเห็นชนิดมาตราส่วน 5 ระดับ ตามแนวคิดของลิเคิร์ท (Likert, 1961) สอบถามเกี่ยวกับทักษะการบริหารของผู้บริหารสถานศึกษา ตามแนวคิดของกริฟฟิน (Griffin) ได้แก่ 1) ทักษะด้านเทคนิค 2) ทักษะด้านความสัมพันธ์ระหว่างบุคคล 3) ทักษะด้านแนวคิด 4) ทักษะด้านการวินิจฉัย 5) ทักษะด้านการสื่อสาร 6) ทักษะด้านการตัดสินใจ และ 7) ทักษะด้านการบริหารเวลา (Griffin, 2013)

ตอนที่ 3 แบบสอบถามความคิดเห็นชนิดมาตราส่วน 5 ระดับ ตามแนวคิดของลิเคิร์ท (Likert, 1961) สอบถามความคิดเห็นเกี่ยวกับการประกันคุณภาพภายในสถานศึกษา ตามแนวทางการพัฒนาระบบการประกันคุณภาพการศึกษา ตามกฎกระทรวงการประกันคุณภาพการศึกษา พ.ศ. 2561 ของสำนักทดสอบการศึกษา ได้แก่ 1) การกำหนดมาตรฐานการศึกษาของสถานศึกษา 2) การจัดทำแผนพัฒนาการจัดการศึกษาของสถานศึกษาที่มุ่งคุณภาพตามมาตรฐานการศึกษาของสถานศึกษา 3) การดำเนินงานตามแผนพัฒนาการจัดการศึกษาของสถานศึกษา 4) การประเมินผลและตรวจสอบคุณภาพภายในสถานศึกษา 5) การติดตามผลการดำเนินงานเพื่อพัฒนาสถานศึกษาให้มีคุณภาพตามมาตรฐานการศึกษา 6) การจัดทำรายงานผลการประเมินตนเอง (สำนักทดสอบทางการศึกษา, 2563)

3. การสร้างและพัฒนาเครื่องมือ ผู้วิจัยได้ดำเนินการสร้างและพัฒนาคุณภาพของเครื่องมือเพื่อให้การดำเนินการวิจัยครั้งนี้ ตรงกับกรอบแนวคิดของการวิจัย และบรรลุวัตถุประสงค์ที่วางไว้ โดยมีขั้นตอนต่อไปนี้

ขั้นตอนที่ 1 ศึกษาแนวคิดทฤษฎี เอกสาร วารณกรรมที่เกี่ยวข้องรวมทั้งงานวิจัยทั้งในประเทศและต่างประเทศ เพื่อศึกษาขั้นตอนวิธีการสร้างเครื่องมือที่ใช้ในการสอบถาม โดยการวิเคราะห์ สังเคราะห์ แล้วนำมาจัดทำโครงสร้างของเครื่องมือ โดยขอคำแนะนำจากอาจารย์ที่ปรึกษาวิทยานิพนธ์

ขั้นตอนที่ 2 สร้างแบบสอบถามให้ครอบคลุมนิยามศัพท์และเนื้อหา นำเสนอผู้ทรงคุณวุฒิ 5 ท่าน เพื่อตรวจสอบความเที่ยงตรงเชิงเนื้อหา (Content Validity) ด้วยเทคนิค IOC พบว่ามีค่าดัชนีความสอดคล้องอยู่ระหว่าง 0.80 – 1.00 จากนั้นจึงปรับปรุงเครื่องมือเพื่อจัดทำเป็นฉบับทดลองใช้ (Try-out) ต่อไป

ขั้นตอนที่ 3 นำเครื่องมือที่ได้ปรับปรุงแก้ไขแล้วไปทดลองใช้ (Try out) กับสถานศึกษาในสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษาสุพรรณบุรี จำนวน 3 โรง โดยมีผู้ให้ข้อมูลสถานศึกษา

ละ 10 คน ประกอบด้วย 1) ฝ่ายบริหาร จำนวน 5 คน และ 2) ฝ่ายปฏิบัติหน้าที่สอน จำนวน 5 คน รวมผู้ให้ข้อมูลทั้งสิ้น 30 คน

ขั้นตอนที่ 4 นำเครื่องมือฉบับทดลองใช้ที่ได้รับกลับคืนมา คำนวณหาค่าความเชื่อมั่น (reliability) ตามวิธีของครอนบาค (Cronbach) โดยใช้ค่าสัมประสิทธิ์แอลฟา (α - coefficient) ได้ค่าความเชื่อมั่นในภาพรวม เท่ากับ 0.965 ค่าความเชื่อมั่นของตัวแปรต้น เท่ากับ 0.956 และค่าความเชื่อมั่นของตัวแปรตาม เท่ากับ 0.949 (Cronbach, 1990)

ขั้นตอนที่ 5 ปรับปรุงแก้ไขเครื่องมือเพื่อให้ได้เครื่องมือฉบับสมบูรณ์ และนำไปใช้เก็บข้อมูลกับกลุ่มตัวอย่าง

4.การเก็บและรวบรวมข้อมูล เพื่อให้การวิจัยครั้งนี้บรรลุตามวัตถุประสงค์ ผู้วิจัยได้ดำเนินการเก็บรวบรวมข้อมูลจากกลุ่มตัวอย่าง โดยมีขั้นตอนดังนี้

ขั้นตอนที่ 1 ผู้วิจัยทำหนังสือเสนอต่อคณะศึกษาศาสตร์ มหาวิทยาลัยศิลปากร ผ่านหัวหน้าภาควิชาการบริหารการศึกษา เพื่อขอความอนุเคราะห์จัดทำหนังสือเสนอต่อผู้อำนวยการสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา นครปฐม ในการขอความร่วมมือจากฝ่ายบริหาร และฝ่ายปฏิบัติหน้าที่สอน ช่วยอนุเคราะห์ตอบแบบสอบถามความคิดเห็นในการวิจัยครั้งนี้

ขั้นตอนที่ 2 ผู้วิจัยดำเนินการจัดส่งแบบสอบถามความคิดเห็นด้วยตนเองหรือจัดส่งทางไปรษณีย์

ขั้นตอนที่ 3 ประสานงานติดตามการตอบแบบสอบถามความคิดเห็น

ขั้นตอนที่ 4 ดำเนินการเก็บแบบสอบถามความคิดเห็นด้วยตนเองหรือส่งคืนทางไปรษณีย์

5.สถิติที่ใช้ในการวิจัย เพื่อให้การวิเคราะห์ข้อมูลในการวิจัยครั้งนี้ตรงตามวัตถุประสงค์ของการวิจัย และข้อคำถามการวิจัยที่ตั้งไว้ในตอนต้น ผู้วิจัยจึงใช้สถิติในการวิเคราะห์ข้อมูล ดังนี้

5.1 วิเคราะห์สถานภาพส่วนตัวของผู้ตอบแบบสอบถามความคิดเห็น สถิติที่ใช้ คือ ความถี่ (Frequency) และร้อยละ (Percentage)

5.2 วิเคราะห์ทักษะการบริหารของผู้บริหารสถานศึกษา และการประกันคุณภาพภายในสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา นครปฐม สถิติที่ใช้ คือ มัชฌิมเลขคณิต (Arithmetic Mean : $\bar{X}$) และส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน (Standard Deviation: S.D.) ที่ได้จากการตอบแบบสอบถามความคิดเห็น จากนั้นนำค่ามัชฌิมเลขคณิตไปเปรียบเทียบกับเกณฑ์ตามแนวคิดของเบสท์ (Best) (Best and Kahn, 2016)

5.3 วิเคราะห์ทักษะการบริหารของผู้บริหารสถานศึกษาที่ส่งผลต่อการประกันคุณภาพภายในสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา นครปฐม สถิติที่ใช้วิเคราะห์ คือ การวิเคราะห์การถดถอยพหุคูณแบบขั้นตอน (Stepwise Multiple Regression Analysis)

ผลการศึกษา

1. ทักษะการบริหารของผู้บริหารสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา นครปฐม โดยภาพรวมและรายด้านมีค่ามัชฌิมเลขคณิตเท่ากับ 4.46 ซึ่งอยู่ในระดับมาก โดยเรียงค่ามัชฌิมเลขคณิตจากมากไปหาน้อย ดังนี้ ทักษะด้านการบริหารเวลา ทักษะด้านแนวคิด ทักษะด้านการ

ตัดสินใจ ทักษะด้านเทคนิค ทักษะด้านการสื่อสาร ทักษะด้านการวินิจฉัย และทักษะด้านความสัมพันธ์ระหว่างบุคคล ตามลำดับ ดังตารางที่ 1

ตารางที่ 1 ค่ามัชฌิมเลขคณิต และส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐานของระดับทักษะการบริหารของผู้บริหารสถานศึกษาโดยภาพรวม (X_{tot})

(n = 240)

ทักษะการบริหารของผู้บริหารสถานศึกษา	($\bar{X}$)	(S.D.)	ระดับ
1. ทักษะด้านเทคนิค (X_1)	4.45	0.84	มาก
2. ทักษะด้านความสัมพันธ์ระหว่างบุคคล (X_2)	4.41	0.77	มาก
3. ทักษะด้านแนวคิด (X_3)	4.49	0.78	มาก
4. ทักษะด้านการวินิจฉัย (X_4)	4.43	0.81	มาก
5. ทักษะด้านการสื่อสาร (X_5)	4.44	0.83	มาก
6. ทักษะด้านการตัดสินใจ (X_6)	4.47	0.83	มาก
7. ทักษะด้านการบริหารเวลา (X_7)	4.50	0.77	มากที่สุด
โดยภาพรวม (X_{tot})	4.46	0.80	มาก

2. การประกันคุณภาพภายในสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา นครปฐม โดยภาพรวมและรายด้านมีค่ามัชฌิมเลขคณิตเท่ากับ 4.45 ซึ่งอยู่ในระดับมาก โดยเรียงค่ามัชฌิมเลขคณิตจากมากไปหาน้อย ดังนี้ การกำหนดมาตรฐานการศึกษาของสถานศึกษา การจัดทำแผนพัฒนาการจัดการศึกษาของสถานศึกษาที่มุ่งคุณภาพตามมาตรฐานการศึกษาของสถานศึกษา การจัดทำรายงานผลการประเมินตนเอง การประเมินผลและตรวจสอบคุณภาพภายในสถานศึกษา การติดตามผลการดำเนินงานเพื่อพัฒนาสถานศึกษาให้มีคุณภาพตามมาตรฐานการศึกษา และการดำเนินงานตามแผนพัฒนาการจัดการศึกษาของสถานศึกษา ตามลำดับ ดังตารางที่ 2

ตารางที่ 2 ค่ามัชฌิมเลขคณิต และส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐานของระดับการประกันคุณภาพภายในสถานศึกษา โดยภาพรวม (Y_{tot})

(n = 240)

การประกันคุณภาพภายในสถานศึกษา	($\bar{X}$)	(S.D.)	ระดับ
1. การกำหนดมาตรฐานการศึกษาของสถานศึกษา (Y_1)	4.50	0.70	มากที่สุด
2. การจัดทำแผนพัฒนาการจัดการศึกษาของสถานศึกษาที่มุ่งคุณภาพตามมาตรฐานการศึกษาของสถานศึกษา (Y_2)	4.48	0.64	มาก
3. การดำเนินงานตามแผนพัฒนาการจัดการศึกษาของสถานศึกษา (Y_3)	4.39	0.71	มาก
4. การประเมินผลและตรวจสอบคุณภาพภายในสถานศึกษา (Y_4)	4.44	0.67	มาก
5. การติดตามผลการดำเนินงานเพื่อพัฒนาสถานศึกษาให้มีคุณภาพตามมาตรฐานการศึกษา (Y_5)	4.41	0.71	มาก
6. การจัดทำรายงานผลการประเมินตนเอง (Y_6)	4.45	0.72	มาก
โดยภาพรวม (Y_{tot})	4.45	0.69	มาก

3. ทักษะการบริหารของผู้บริหารสถานศึกษา ด้านการบริหารเวลา และด้านเทคนิค ส่งผลต่อการประกันคุณภาพภายในสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา นครปฐม อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .01

ตารางที่ 3 การวิเคราะห์ค่าสัมประสิทธิ์สหสัมพันธ์ระหว่างตัวแปรทักษะการบริหารของผู้บริหารสถานศึกษา

ตัวแปร	(X ₁)	(X ₂)	(X ₃)	(X ₄)	(X ₅)	(X ₆)	(X ₇)	(X _{tot})	(Y _{tot})
(X ₁)	1.00							0.876**	0.544**
(X ₂)	0.729**	1.00						0.864**	0.513**
(X ₃)	0.821**	0.801**	1.00					0.940**	0.533**
(X ₄)	0.782**	0.794**	0.896**	1.00				0.941**	0.545**
(X ₅)	0.744**	0.761**	0.865**	0.884**	1.00			0.928**	0.537**
(X ₆)	0.780**	0.732**	0.822**	0.854**	0.867**	1.00		0.923**	0.585**
(X ₇)	0.625**	0.620**	0.688**	0.681**	0.682**	0.720**	1.00	0.795**	0.646**
(X _{tot})	0.876**	0.864**	0.940**	0.941**	0.928**	0.923**	0.795**	1.00	0.621**
(Y _{tot})	0.544**	0.513**	0.533**	0.545**	0.537**	0.585**	0.646**	0.621**	1.00

**มีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .01

อภิปรายผลการวิจัย

ผลจากการวิจัยวัตถุประสงค์ข้อที่ 1. ทักษะการบริหารของผู้บริหารสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา นครปฐม จากผลการวิจัยพบว่า โดยภาพรวมอยู่ในระดับมาก ซึ่งไม่สอดคล้องกับสมมติฐานของการวิจัยที่ตั้งไว้ว่า ทักษะการบริหารของผู้บริหารสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา นครปฐม อยู่ในระดับปานกลาง ทั้งนี้เป็นผลมาจากความตื่นตัวต่อสถานการณ์โลกยุค BANI World ที่ซับซ้อนเคลื่อนให้ผู้บริหารต้องเร่งพัฒนาสมรรถนะ ทั้งด้านองค์ความรู้และการสร้างปฏิสัมพันธ์เชิงรุก เพื่อให้พร้อมรับมือกับความเปลี่ยนแปลงและวิกฤตการณ์อย่างเท่าทัน สอดคล้องกับนโยบายของสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา นครปฐม ที่มุ่งเน้นการพัฒนาบุคลากรตามทิศทางการพัฒนาประเทศ จนมีผลประเมินมาตรฐานการบริหารจัดการองค์การสู่ความเป็นเลิศ ปีงบประมาณ 2567 ในระดับดีมาก ปัจจัยหนุนเสริมเหล่านี้ส่งผลให้ผู้บริหารสามารถประยุกต์ใช้ทักษะการบริหารเพื่อยกระดับคุณภาพการศึกษาได้อย่างมีประสิทธิภาพส่งผลให้ทักษะการบริหารของผู้บริหารสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา นครปฐม โดยภาพรวมอยู่ในระดับมาก สอดคล้องกับงานวิจัยของวุฒิก ร บุตระโพธิ์ศรี ศึกษาเรื่อง ทักษะการบริหารของผู้บริหารที่ส่งผลต่อการประกันคุณภาพภายในสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษา ประถมศึกษาหนองบัวลำภู เขต 1 ผลการวิจัยพบว่า ทักษะการบริหารของผู้บริหารสถานศึกษา โดยภาพรวมอยู่ในระดับมาก (วุฒิก ร บุตระโพธิ์ศรี , 2562) และสอดคล้องกับงานวิจัยของสุกมล แก้วขาว ศึกษาเรื่อง ทักษะการบริหารของผู้บริหารสถานศึกษาที่ส่งผลต่อการประกันคุณภาพภายในของสถานศึกษา ในสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษาพัทลุง ผลการวิจัยพบว่า ทักษะการบริหารของผู้บริหารสถานศึกษา โดยภาพรวมอยู่ในระดับมาก (สุกมล แก้วขาว, 2567) จากงานวิจัยดังกล่าวแสดงให้เห็นถึงจุดร่วมที่สอดคล้องกับงานวิจัยครั้งนี้ในด้านระดับตัวแปรที่อยู่ในระดับมาก แม้

บริบทพื้นที่และระดับการศึกษาจะแตกต่างกัน แต่ผลการวิจัยไปในทิศทางเดียวกันช่วยยืนยันว่าทักษะการบริหารเป็นกลไกที่สำคัญของผู้บริหารสถานศึกษา โดยไม่ใช่เพียงความสามารถเฉพาะบุคคล แต่เป็นองค์ประกอบหลักที่จำเป็นในการขับเคลื่อน การประกันคุณภาพภายในสถานศึกษาและมาตรฐานการศึกษาให้บรรลุผลสำเร็จตามนโยบายในภาพรวม

เมื่อแยกพิจารณาทักษะการบริหารของผู้บริหารสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา นครปฐม เป็นรายด้าน พบว่า ค่ามัชฌิมเลขคณิตอยู่ในระดับมากที่สุด จำนวน 1 ด้าน และค่ามัชฌิมเลขคณิตอยู่ในระดับมาก จำนวน 6 ด้าน โดยเรียงค่ามัชฌิมเลขคณิตจากมากไปหาน้อย ดังนี้ ทักษะด้านการบริหารเวลา ทักษะด้านแนวคิด ทักษะด้านการตัดสินใจ ทักษะด้านเทคนิค ทักษะด้านการสื่อสาร ทักษะด้านการวินิจฉัย และทักษะด้านความสัมพันธ์ระหว่างบุคคล ตามลำดับ

ผลจากการวิจัยวัตถุประสงค์ข้อที่ 2. การประกันคุณภาพภายในสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา นครปฐม จากผลการวิจัยพบว่า โดยภาพรวมอยู่ในระดับมาก ซึ่งไม่สอดคล้องกับสมมติฐานของการวิจัยที่ตั้งไว้ว่า การประกันคุณภาพภายในสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา นครปฐม อยู่ในระดับปานกลาง ทั้งนี้เนื่องจากสถานศึกษาได้ยึดถือแนวปฏิบัติตามพระราชบัญญัติการศึกษาแห่งชาติ พ.ศ. 2542 และที่แก้ไขเพิ่มเติม ที่กำหนดให้การประกันคุณภาพเป็นส่วนหนึ่งของกระบวนการบริหารจัดการอย่างต่อเนื่อง เพื่อมุ่งสู่การพัฒนามาตรฐานและรองรับการประเมินภายนอก ประกอบกับสภาวะการณ์ในยุค BANI World ที่เป็นปัจจัยเร่งให้สถานศึกษาต้องยกระดับสมรรถนะผู้เรียนสู่ระดับสากลตามนโยบายรัฐที่ผลักดันอย่างจริงจัง ปัจจัยเชิงบวกเหล่านี้ส่งผลให้สถานศึกษาในสังกัดมีผลการประเมินคุณภาพมาตรฐานระดับดีขึ้นไปคิดเป็นร้อยละ 100 จึงส่งผลให้ผลการวิจัยในภาพรวมอยู่ในระดับมาก สอดคล้องกับงานวิจัยของวุฒิชัย เชื้อมประไพ ศึกษาเรื่อง ภาวะผู้นำทางวิชาการของผู้บริหารกับการประกันคุณภาพภายในสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา กรุงเทพมหานคร เขต 1 ผลการวิจัยพบว่า การประกันคุณภาพภายในสถานศึกษา โดยภาพรวมอยู่ในระดับมาก (วุฒิชัย เชื้อมประไพ, 2566) และสอดคล้องกับงานวิจัยสุกมล แก้วขาว ศึกษาเรื่อง ทักษะการบริหารของผู้บริหารสถานศึกษาที่ส่งผลต่อการประกันคุณภาพภายในของสถานศึกษา ในสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาพัทลุง ผลการวิจัยพบว่า การประกันคุณภาพภายในสถานศึกษา โดยภาพรวมอยู่ในระดับมาก (สุกมล แก้วขาว, 2567) จากงานวิจัยดังกล่าวแสดงให้เห็นว่าผลการวิจัยมีความสอดคล้องกันอย่างเห็นได้ชัด ในด้านการประกันคุณภาพภายในสถานศึกษาโดยภาพรวมอยู่ในระดับมาก ซึ่งสะท้อนถึงมาตรฐานการปฏิบัติงานประกันคุณภาพภายในสถานศึกษาที่เป็นระบบ และเป็นไปในทิศทางเดียวกันของสถานศึกษาระดับมัธยมศึกษา ทั่วประเทศ ส่งผลให้การประกันคุณภาพภายในเป็นเครื่องมือสำคัญในการขับเคลื่อนคุณภาพสถานศึกษาให้เข้มแข็ง

เมื่อแยกพิจารณาการประกันคุณภาพภายในสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา นครปฐม เป็นรายด้าน พบว่า ค่ามัชฌิมเลขคณิตอยู่ในระดับมากที่สุด จำนวน 1 ด้าน และค่ามัชฌิมเลขคณิตอยู่ในระดับมาก จำนวน 5 ด้าน โดยเรียงค่ามัชฌิมเลขคณิตจากมากไปหาน้อย ดังนี้ การกำหนดมาตรฐานการศึกษาของสถานศึกษา การจัดทำแผนพัฒนาการจัดการศึกษาของสถานศึกษาที่มุ่งคุณภาพตามมาตรฐานการศึกษา ของสถานศึกษา การจัดทำรายงานผลการประเมินตนเอง การประเมินผลและตรวจสอบคุณภาพภายในสถานศึกษา การติดตามผลการ

ดำเนินงานเพื่อพัฒนาสถานศึกษาให้มีคุณภาพตามมาตรฐานการศึกษา และการดำเนินงานตามแผนพัฒนาการจัดการศึกษาของสถานศึกษา ตามลำดับ

ผลจากการวิจัยวัตถุประสงค์ข้อที่ 3. ทักษะการบริหารของผู้บริหารสถานศึกษาที่ส่งผลต่อการประกันคุณภาพภายในของสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา นครปฐม จากผลการวิจัยพบว่า ทักษะการบริหารของผู้บริหารสถานศึกษาที่สามารถทำนายการประกันคุณภาพภายในสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา นครปฐม ได้แก่ ทักษะด้านการบริหารเวลา (X_7) และ ทักษะด้านเทคนิค (X_1) ส่งผลต่อการประกันคุณภาพภายในของสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา นครปฐม โดยภาพรวม (Y_{tot}) อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .01 ซึ่งสอดคล้องกับสมมติฐานที่ตั้งไว้ว่า ทักษะการบริหารของผู้บริหารอย่างน้อยหนึ่งด้าน ส่งผลต่อการประกันคุณภาพภายในสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา นครปฐม ทั้งนี้อาจเป็นเพราะผู้บริหารจำเป็นต้องใช้ทักษะด้านการบริหารเวลาและทักษะด้านเทคนิค มาเป็นส่วนสำคัญในการดำเนินการประกันคุณภาพภายในสถานศึกษา เพื่อให้เป็นไปตามกระบวนการประกันคุณภาพการศึกษาที่สถานศึกษากำหนด สอดคล้องกับงานวิจัยของพรทิพย์ หอมแก้ว พบว่า ทักษะของผู้บริหารด้านเทคนิค มีความสัมพันธ์กับการดำเนินการประกันคุณภาพภายในของศูนย์พัฒนาเด็กเล็กสังกัดเทศบาลในจังหวัดนครปฐม โดยภาพรวม (Y_{tot}) มีความสัมพันธ์กันในระดับปานกลาง (พรทิพย์ หอมแก้ว, 2564) และสอดคล้องกับงานวิจัยของวุฒิกกร บุตรโพธิ์ศรี พบว่า ทักษะของผู้บริหารด้านเทคนิค และทักษะของผู้บริหารด้านการบริหารเวลา ส่งผลต่อการประกันคุณภาพภายในสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาหนองบัวลำภู เขต 1 (วุฒิกกร บุตรโพธิ์ศรี , 2562)

อนึ่งเนื่องจากทักษะด้านการบริหารเวลา (X_7) และ ทักษะด้านเทคนิค (X_1) นั้นมีสหสัมพันธ์กับตัวแปร ทักษะด้านความสัมพันธ์ระหว่างบุคคล (X_2) ทักษะด้านแนวคิด (X_3) ทักษะด้านการวินิจฉัย (X_4) ทักษะด้านการสื่อสาร (X_5) และ ทักษะด้านการตัดสินใจ (X_6) แสดงว่า ตัวแปรเหล่านี้มีส่วนสนับสนุนให้ตัวแปรทักษะด้านการบริหารเวลา (X_7) และ ทักษะด้านเทคนิค (X_1) เป็นตัวทำนายในสมการถดถอยของการประกันคุณภาพภายในสถานศึกษาโดยภาพรวม (Y_{tot})

เมื่อพิจารณาเป็นรายด้าน พบว่า ทักษะด้านการบริหารเวลา (X_7) และ ทักษะด้านการวินิจฉัย (X_4) ส่งผลต่อการประกันคุณภาพภายในของสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา นครปฐม ด้านการกำหนดมาตรฐานการศึกษาของสถานศึกษา (Y_1) อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .01 ทั้งนี้อาจเป็นเพราะผู้บริหารจำเป็นต้องใช้ทักษะด้านการบริหารเวลา และทักษะด้านการวินิจฉัยมาเป็นส่วนสำคัญในการดำเนินการประกันคุณภาพภายในสถานศึกษา เพื่อให้เป็นไปตามมาตรฐานการศึกษาที่สถานศึกษากำหนด สอดคล้องกับงานวิจัยของวุฒิกกร บุตรโพธิ์ศรี พบว่า ทักษะของผู้บริหารด้านการบริหารเวลา และทักษะของผู้บริหารด้านการวินิจฉัยส่งผลต่อการประกันคุณภาพภายในสถานศึกษา (วุฒิกกร บุตรโพธิ์ศรี , 2562)

ทักษะด้านการบริหารเวลา (X_7) ส่งผลต่อการประกันคุณภาพภายในของสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา นครปฐม ด้านการจัดทำแผนพัฒนาการจัดการศึกษาของสถานศึกษาที่มุ่งคุณภาพตามมาตรฐานการศึกษาของสถานศึกษา (Y_2) อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .01 ทั้งนี้อาจเป็นเพราะผู้บริหารจำเป็นต้องใช้ทักษะด้านการบริหารเวลามาเป็นส่วนสำคัญใน

การจัดทำแผนพัฒนาการจัดการศึกษาของสถานศึกษาที่มุ่งคุณภาพตามมาตรฐานการศึกษาของสถานศึกษาเพื่อให้การดำเนินการประกันคุณภาพภายในสถานศึกษาเป็นไปตามมาตรฐานการศึกษาที่สถานศึกษากำหนด สอดคล้องกับงานวิจัยของวุฒิกกร บุตรโพธิ์ศรี พบว่า ทักษะของผู้บริหารด้านการบริหารเวลาส่งผลต่อการประกันคุณภาพภายในสถานศึกษา (วุฒิกกร บุตรโพธิ์ศรี, 2562)

ทักษะด้านการบริหารเวลา (X_7) และ ทักษะด้านความสัมพันธ์ระหว่างบุคคล (X_2) ส่งผลต่อการประกันคุณภาพภายในของสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา นครปฐม ด้านการดำเนินงานตามแผนพัฒนาการจัดการศึกษาของสถานศึกษา (Y_3) อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ 0.1 และ ระดับ .05 ทั้งนี้อาจเป็นเพราะผู้บริหารจำเป็นต้องใช้ทักษะด้านการบริหารเวลา และ ทักษะด้านความสัมพันธ์ระหว่างบุคคลมาเป็นส่วนสำคัญเพื่อให้การดำเนินงานเป็นไปตามแผนพัฒนาการจัดการศึกษาที่สถานศึกษากำหนด สอดคล้องกับงานวิจัยของวุฒิกกร บุตรโพธิ์ศรี พบว่า ทักษะของผู้บริหารด้านการบริหารเวลา และทักษะของผู้บริหารด้านมนุษยสัมพันธ์ส่งผลต่อการประกันคุณภาพภายในสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาหนองบัวลำภู เขต 1 สอดคล้องกับงานวิจัยของสุกมล แก้วขาว พบว่า ทักษะด้านมนุษยสัมพันธ์ส่งผลต่อการประกันคุณภาพภายในสถานศึกษา (สุกมล แก้วขาว, 2567)

ทักษะด้านการตัดสินใจ (X_6) และ ทักษะด้านการบริหารเวลา (X_7) ส่งผลต่อการประกันคุณภาพภายในของสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา นครปฐม ด้านการประเมินผลและตรวจสอบคุณภาพภายในสถานศึกษา (Y_4) อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .01 ทั้งนี้ อาจเป็นเพราะผู้บริหารจำเป็นต้องใช้ทักษะด้านการตัดสินใจ และทักษะด้านการบริหารเวลามาเป็นส่วนสำคัญในการประเมินผลและตรวจสอบคุณภาพภายในสถานศึกษา สอดคล้องกับงานวิจัยของวุฒิกกร บุตรโพธิ์ศรี พบว่า ทักษะของผู้บริหารด้านการตัดสินใจ และทักษะของผู้บริหารด้านการบริหารเวลาส่งผลต่อการประกันคุณภาพภายในสถานศึกษา (วุฒิกกร บุตรโพธิ์ศรี, 2562)

ทักษะด้านการบริหารเวลา (X_7) และ ทักษะด้านการตัดสินใจ (X_6) ส่งผลต่อการประกันคุณภาพภายในของสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา นครปฐม ด้านการติดตามผลการดำเนินงานเพื่อพัฒนาสถานศึกษาให้มีคุณภาพตามมาตรฐานการศึกษา (Y_5) อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ 0.1 และ ระดับ .05 ทั้งนี้อาจเป็นเพราะผู้บริหารจำเป็นต้องใช้ทักษะด้านการบริหารเวลา และทักษะด้านการตัดสินใจมาเป็นส่วนสำคัญในการติดตามผลการดำเนินงานเพื่อพัฒนาสถานศึกษาให้มีคุณภาพตามมาตรฐานการศึกษา สอดคล้องกับงานวิจัยของวุฒิกกร บุตรโพธิ์ศรี พบว่า ทักษะของผู้บริหารด้านการบริหารเวลา และทักษะของผู้บริหารด้านการตัดสินใจส่งผลต่อการประกันคุณภาพภายในสถานศึกษา (วุฒิกกร บุตรโพธิ์ศรี, 2562)

ทักษะด้านการบริหารเวลา (X_7) และ ทักษะด้านการตัดสินใจ (X_6) ส่งผลต่อการประกันคุณภาพภายในของสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา นครปฐม ด้านการจัดทำรายงานผลการประเมินตนเอง (Y_6) อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ 0.1 และ ระดับ .05 ทั้งนี้ อาจเป็นเพราะผู้บริหารจำเป็นต้องใช้ทักษะด้านการบริหารเวลา และทักษะด้านการตัดสินใจมาเป็นส่วนสำคัญในการจัดทำรายงานผลการประเมินตนเอง เพื่อรายงานผลการประเมินตนเองเสนอต่อหน่วยงานต้นสังกัดต่อไป สอดคล้องกับงานวิจัยของวุฒิกกร บุตรโพธิ์ศรี พบว่า ทักษะของผู้บริหารด้าน

การบริหารเวลา และทักษะของผู้บริหารด้านการตัดสินใจส่งผลต่อการประกันคุณภาพภายในสถานศึกษา (วุฒิกร บุตรโพธิ์ศรี, 2562)

ทักษะที่ไม่ส่งผลต่อการประกันคุณภาพภายในสถานศึกษา ได้แก่ ทักษะด้านแนวคิด (X_3) และ ทักษะด้านการสื่อสาร (X_5) ไม่ส่งผลต่อการประกันคุณภาพภายในสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษานครปฐม โดยภาพรวม (Y_{tot}) และ รายด้าน (Y_1-Y_6) เนื่องจากไม่ถูกคัดเลือกเข้าสู่สมการพยากรณ์ แม้จะมีความสัมพันธ์กับตัวแปรตามในระดับสูง ทั้งนี้อาจอธิบายได้ว่าเกิดจากลักษณะของทักษะเหล่านี้เป็นทักษะพื้นฐาน หรือ ทักษะสนับสนุน ที่แฝงอยู่ในทักษะด้านอื่นๆ โดยเฉพาะอย่างยิ่งมีความสัมพันธ์กับทักษะด้านการวินิจฉัย (X_4) และทักษะด้านการตัดสินใจ (X_6) ในระดับที่สูงมาก ($r = .896$ และ $.867$ ตามลำดับ) ซึ่งในเชิงการบริหารนั้น ผู้บริหารที่สามารถวินิจฉัยปัญหาหรือตัดสินใจได้ดี ย่อมต้องอาศัยความคิดรวบยอดและการสื่อสารที่มีประสิทธิภาพเป็นทุนเดิมอยู่แล้ว ข้อมูลจากทักษะด้านแนวคิด (X_3) และ ทักษะด้านการสื่อสาร (X_5) จึงซ้อนทับกับตัวแปรที่เข้าสมการไปก่อนหน้า ทำให้ไม่มีอำนาจพยากรณ์ส่วนเพิ่ม (Incremental Validity) อย่างมีนัยสำคัญในทางสถิติ

ทักษะที่ส่งผลต่อการประกันคุณภาพภายในสถานศึกษามากที่สุด ได้แก่ ทักษะด้านการบริหารเวลา (X_7) ส่งผลต่อการประกันคุณภาพภายในสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษานครปฐม โดยภาพรวม (Y_{tot}) และ รายด้าน (Y_1-Y_6) เป็นจำนวนมาก สามารถอธิบายได้ว่าการดำเนินงานประกันคุณภาพเป็นกระบวนการที่ต่อเนื่องและมีวงจรเวลาที่ชัดเจน (PDCA) ผู้บริหารที่บริหารจัดการเวลาได้อย่างมีประสิทธิภาพ ย่อมสามารถกำกับ ติดตาม และเร่งรัดการดำเนินงานให้เป็นไปตามปฏิทินปฏิบัติงาน ส่งผลให้การประกันคุณภาพเกิดความต่อเนื่องและไม่เป็นภาระที่คั่งค้าง จึงทำให้ทักษะด้านการบริหารเวลา (X_7) เป็นทักษะที่ส่งผลต่อการประกันคุณภาพภายในสถานศึกษามากที่สุด

องค์ความรู้ใหม่จากการวิจัย

จากผลการศึกษาทักษะการบริหารของผู้บริหารสถานศึกษาที่ส่งผลต่อการประกันคุณภาพภายในสถานศึกษา ผู้วิจัยได้นำมาสังเคราะห์เพื่อนำเสนอองค์ความรู้ใหม่ โดยมีรายละเอียดการเชื่อมโยงเชิงเหตุและผล ดังนี้ จากผลการวิเคราะห์ความสัมพันธ์พหุคูณ (Multiple Regression Analysis) พบข้อค้นพบที่สำคัญ คือ ทักษะการบริหารของผู้บริหารสถานศึกษาทั้ง 7 ด้าน มีปฏิสัมพันธ์เชิงบวกและส่งผลต่อการประกันคุณภาพภายในอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .01 โดยเฉพาะอย่างยิ่ง ทักษะด้านการบริหารเวลา (Time Management Skills) ซึ่งมีค่าสัมประสิทธิ์การถดถอยมาตรฐานสูงที่สุด สะท้อนให้เห็นว่าบริบทการบริหารสถานศึกษายุคใหม่ที่มีความผันผวนสูง เวลา คือ ทรัพยากรเชิงยุทธศาสตร์ที่ผู้บริหารต้องจัดการอย่างมีประสิทธิภาพเพื่อให้วงจรคุณภาพ (PDCA) ขับเคลื่อนได้อย่างไม่สะดุด จากผลการวิจัย ผู้วิจัยได้นำเสนอองค์ความรู้ใหม่ คือ โมเดลองค์ความรู้ที่เรียกว่า "T-IQA Model" (Time-driven Internal Quality Assurance) ดังแสดงในภาพที่

ภาพประกอบ 1 โมเดลองค์ความรู้ "T-IQA Model"
(Time-driven Internal Quality Assurance)

จากภาพข้างต้น สามารถอธิบายได้ว่า ทักษะการบริหารของผู้บริหารสถานศึกษา ประกอบด้วย 7 ด้าน ได้แก่ 1) ทักษะด้านเทคนิค 2) ทักษะด้านความสัมพันธ์ระหว่างบุคคล 3) ทักษะด้านแนวคิด 4) ทักษะด้านการวินิจฉัย 5) ทักษะด้านการสื่อสาร 6) ทักษะด้านการตัดสินใจ และ 7) ทักษะด้านการบริหารเวลา

การประกันคุณภาพภายในสถานศึกษา ตามแนวทางการพัฒนาระบบการประกันคุณภาพการศึกษา ตามกฎกระทรวงการประกันคุณภาพการศึกษา พ.ศ. 2561 ของสำนักทดสอบการศึกษา ประกอบด้วย 1) การกำหนดมาตรฐานการศึกษาของสถานศึกษา 2) การจัดทำแผนพัฒนาการจัดการศึกษาของสถานศึกษาที่มุ่งคุณภาพตามมาตรฐานการศึกษาของสถานศึกษา 3) การดำเนินงานตามแผนพัฒนาการจัดการศึกษาของสถานศึกษา 4) การประเมินผลและตรวจสอบคุณภาพภายในสถานศึกษา 5) การติดตามผลการดำเนินงานเพื่อพัฒนาสถานศึกษาให้มีคุณภาพตามมาตรฐานการศึกษา 6) การจัดทำรายงานผลการประเมินตนเอง

ทักษะการบริหารของผู้บริหารสถานศึกษาถือเป็นปัจจัยสำคัญที่มีอิทธิพลสำคัญต่อการประกันคุณภาพภายในสถานศึกษา โดยเฉพาะอย่างยิ่งในยุคที่มีการเปลี่ยนแปลงอย่างรวดเร็ว ผู้วิจัยได้นำเสนอองค์ความรู้ใหม่ผ่าน "T-IQA Model" หรือโมเดลการประกันคุณภาพภายในที่ขับเคลื่อนด้วยทักษะการบริหารจัดการเวลา หัวใจสำคัญของโมเดลนี้ คือ ทักษะการบริหารเวลา ที่ทำหน้าที่เป็นแกนกลางเชิงยุทธศาสตร์คอยเชื่อมโยงทักษะการบริหารอีก 6 ด้านเข้าด้วยกัน เพื่อผลักดันกระบวนการประกันคุณภาพภายในทั้ง 6 ขั้นตอน ตั้งแต่การวางแผนพัฒนาไปจนถึงการรายงานผลการประเมินตนเอง (SAR) ให้บรรลุตามมาตรฐานการศึกษาชาติอย่างมีประสิทธิภาพ

ทั้งนี้ ผลการวิจัยที่มีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .01 เป็นเครื่องยืนยันว่า การบริหารจัดการทรัพยากรด้านเวลาอย่างมีประสิทธิภาพของผู้บริหาร ส่งผลโดยตรงต่อการสร้างวงจรคุณภาพที่ต่อเนื่อง

และยั่งยืน T-IQA Model จึงเปรียบเสมือนฟันเฟืองที่สำคัญที่ช่วยยกระดับมาตรฐานการศึกษาของสถานศึกษาในสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา นครปฐม ให้มีความเข้มแข็ง พร้อมสร้างความเชื่อมั่นเชิงประจักษ์แก่ผู้ปกครองและชุมชนได้อย่างแท้จริง

สรุป

ในภาพรวมทักษะการบริหารของผู้บริหารสถานศึกษา และการประกันคุณภาพภายในสถานศึกษา อยู่ในระดับมาก ซึ่งสูงกว่าสมมติฐานที่ตั้งไว้ สะท้อนให้เห็นว่าสถานศึกษาในยุค BANI World มีความตื่นตัวและเร่งปรับตัวตามมาตรฐานกฎกระทรวงอย่างเป็นระบบ โดยทักษะที่มีค่าเฉลี่ยสูงสุด คือ ทักษะด้านการบริหารเวลา ในขณะที่ด้านการประกันคุณภาพที่มีค่าเฉลี่ยสูงสุด คือ การกำหนดมาตรฐานการศึกษาของสถานศึกษา

เมื่อวิเคราะห์ความสัมพันธ์เชิงพยากรณ์ด้วยสถิติถดถอยพหุคูณ พบว่า ทักษะด้านการบริหารเวลา และทักษะด้านเทคนิค เป็นปัจจัยสำคัญที่ส่งผลเชิงบวกต่อการประกันคุณภาพภายในสถานศึกษา อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .01 โดยเฉพาะอย่างยิ่งทักษะด้านการบริหารเวลาซึ่งเป็นปัจจัยที่มีอิทธิพลสูงสุด ข้อค้นพบนี้ได้นำไปสู่การสังเคราะห์องค์ความรู้ใหม่ที่เรียกว่า T-IQA Model (Time-driven Internal Quality Assurance) ซึ่งชี้ให้เห็นว่าทักษะการบริหารเวลาไม่ได้เป็นเพียงเรื่องของการจัดตารางนัดหมาย แต่ทำหน้าที่เป็นแกนกลางเชิงยุทธศาสตร์ที่คอยเชื่อมโยงทักษะด้านอื่น ๆ ให้สามารถขับเคลื่อนกระบวนการประกันคุณภาพทั้ง 6 ขั้นตอน ตั้งแต่การวางแผนพัฒนาไปจนถึงการรายงานผลการประเมินตนเอง (SAR) ให้ดำเนินไปได้อย่างต่อเนื่อง ทันท่วงทีต่อสถานการณ์และบรรลุเป้าหมายตามมาตรฐานการศึกษาชาติอย่างมีประสิทธิภาพท่ามกลางสภาวะการเปลี่ยนแปลงที่รวดเร็วในปัจจุบัน

ข้อเสนอแนะ

จากผลการวิจัย ผู้วิจัยมีข้อเสนอแนะ ดังนี้

1. ข้อเสนอแนะในการนำผลการวิจัยไปใช้ประโยชน์

1.1 ผู้บริหารควรสื่อสารอย่างสร้างสรรค์ และประยุกต์ใช้กลยุทธ์การสร้างแรงจูงใจทั้งระดับบุคคลและกลุ่ม เพื่อตอบสนองความต้องการของบุคลากรได้อย่างตรงจุด อันจะช่วยเสริมสร้างบรรยากาศการทำงานร่วมกับภาคีเครือข่ายทั้งภายในและภายนอกให้มีประสิทธิภาพและบรรลุเป้าหมายขององค์กรอย่างยั่งยืน

1.2 ผู้บริหารควรให้ความสำคัญเกี่ยวกับการขับเคลื่อนแผนพัฒนาการจัดการศึกษาอย่างเป็นรูปธรรม โดยเน้นการมีส่วนร่วม (Participation) และบูรณาการร่วมกับระบบสนับสนุนอื่น ๆ เพื่อให้การดำเนินงานบรรลุเป้าหมายตามกรอบระยะเวลาที่กำหนด

1.3 จากการศึกษาพบว่า ทักษะด้านการบริหารเวลา (X_7) และ ทักษะด้านเทคนิค (X_1) ส่งผลต่อการประกันคุณภาพภายในสถานศึกษาโดยภาพรวม (Y_{tot}) อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .01 ดังนั้น ผู้บริหารถือเป็นบุคคลที่มีความสำคัญในการบริหารจัดการสิ่งต่าง ๆ ที่จะส่งผลต่อคุณภาพของสถานศึกษา ซึ่งผู้บริหารจำเป็นต้องใช้ทักษะด้านการบริหารเวลา (X_7) และทักษะด้านเทคนิค (X_1) มาเป็นส่วนสำคัญในการดำเนินการประกันคุณภาพภายในสถานศึกษาให้เป็นไปตามกระบวนการประกัน

คุณภาพการศึกษาที่สถานศึกษากำหนด เพื่อให้การประกันคุณภาพภายในสถานศึกษามีประสิทธิภาพเพิ่มมากขึ้น

1.4 สถานศึกษาจึงควรส่งเสริมให้ผู้บริหารใช้ทักษะความคิดรวบยอดในการวางวิสัยทัศน์ด้านการประกันคุณภาพให้ชัดเจน และใช้การสื่อสารที่มีประสิทธิภาพเพื่อถ่ายทอดทิศทางนั้นไปสู่ครูผู้ปฏิบัติงาน เพื่อเปลี่ยนจากการประกันคุณภาพที่เป็นภาระงานเอกสารให้กลายเป็น วัฒนธรรมคุณภาพ (Quality Culture) ที่ทุกคนในองค์กรมีส่วนร่วม

1.5 ผู้บริหารสถานศึกษาควรให้ความสำคัญกับการพัฒนาทักษะการบริหารเวลา โดยเน้นการจัดลำดับความสำคัญของงาน การจัดสรรเวลาที่เหมาะสม และการฝึกฝนการทำงานเชิงรุกภายใต้สภาวะความกดดันและความท้าทาย เพื่อให้ระบบการประกันคุณภาพภายในดำเนินไปได้อย่างเข้มแข็งและยั่งยืน

2. ข้อเสนอแนะในการทำวิจัยครั้งต่อไป

งานวิจัยนี้ได้ข้อค้นพบเชิงยุทธศาสตร์ที่เรียกว่า T-IQA Model (Time Management for Internal Quality Assurance) ที่สำคัญ คือ ทักษะด้านการบริหารเวลาของผู้บริหารสถานศึกษาเป็นปัจจัยหลักและเป็นกลไกสำคัญที่สุดที่มีอิทธิพลเชิงบวกต่อการดำเนินงานประกันคุณภาพภายในสถานศึกษาทั้ง 6 ขั้นตอน สามารถนำไปประยุกต์ใช้กับการวางแผนพัฒนาบุคลากรและการคัดเลือกผู้บริหารสถานศึกษา โดยควรให้ความสำคัญกับการส่งเสริมและพัฒนาทักษะการบริหารจัดการเวลาอย่างเป็นระบบ รวมถึงการจัดสรรทรัพยากรด้านเวลาให้สอดคล้องกับภาระงานประกันคุณภาพภายในสถานศึกษา เพื่อให้การดำเนินงานมีความต่อเนื่องและยั่งยืนท่ามกลางสภาวะการเปลี่ยนแปลงที่รวดเร็ว สำหรับประเด็นในการวิจัยครั้งต่อไปควรทำวิจัยในประเด็นเกี่ยวกับ

2.1 ควรมีการศึกษาปัจจัยอื่น ๆ ที่จะส่งผลต่อการดำเนินการประกันคุณภาพภายในของสถานศึกษา ในสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษานครปฐม

2.2 ควรศึกษาทักษะการบริหารของผู้บริหารสถานศึกษาและการดำเนินการประกันคุณภาพภายในสถานศึกษาในเชิงคุณภาพ

2.3 ควรศึกษาการเปรียบเทียบทักษะการบริหารของผู้บริหารสถานศึกษากับการดำเนินการประกันคุณภาพภายในสถานศึกษา

เอกสารอ้างอิง

- ไทยโพสต์. (2565). ปลัดศธ.ชี้โลกเข้าสู่ยุค BANI World รวมความปั่นป่วนไว้ทั้งหมด กระทบการศึกษา โดยตรงมอบนโยบายรับมือยุคเรียนรู้ถดถอย. สืบค้นข้อมูลเมื่อ 10 สิงหาคม 2567 จาก <https://www.thaipost.net/education-news/255668/>
- พรทิพย์ หอมแก้ว. (2564). ทักษะของผู้บริหารกับการดำเนินการประกันคุณภาพภายในของศูนย์พัฒนาเด็กเล็ก สังกัดเทศบาลในจังหวัดนครปฐม. วิทยานิพนธ์ปริญญาศึกษาศาสตรมหาบัณฑิต สาขาวิชาการบริหารการศึกษา. กรุงเทพมหานคร: มหาวิทยาลัยศิลปากร.
- วุฒิกกร บุตรโพธิ์ศรี. (2562). ทักษะการบริหารของผู้บริหารที่ส่งผลต่อการประกันคุณภาพภายในสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาหนองบัวลำภู เขต 1. วารสารวิจัยและประเมินผลอุบลราชธานี, 8(2), 133-144.

- วุฒิชัย เชื้อมประไพ. (2566). ภาวะผู้นำทางวิชาการของผู้บริหารกับการประกันคุณภาพภายในสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษากรุงเทพมหานคร เขต 1. *วิทยานิพนธ์ปริญญาศึกษาศาสตรมหาบัณฑิต สาขาวิชาการบริหารการศึกษา*. กรุงเทพมหานคร: บัณฑิตวิทยาลัย มหาวิทยาลัยศิลปากร.
- สุกมล แก้วขาว. (2567). ทักษะการบริหารของผู้บริหารสถานศึกษาที่ส่งผลต่อการประกันคุณภาพภายในของสถานศึกษาในสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษาพัทลุง. *วารสารวิชาการสถาบันพัฒนาพระวิทยากร*, 7(1), 312-326.
- สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษานครปฐม. (2566). *รายงานการสังเคราะห์ผลการประเมินตนเองของสถานศึกษา ปีการศึกษา 2565*. นครปฐม: กลุ่มนิเทศ ติดตาม และประเมินผลการจัดการศึกษา.
- สำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน. (2563). *ประกาศสำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน เรื่อง นโยบายสำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน ปีงบประมาณ พ.ศ. 2564 – 2565*. สืบค้นข้อมูลเมื่อ 16 ธันวาคม 2567 จาก <https://www.moe.go.th/360policy-and-focus-moe-2023/>
- สำนักงานคณะกรรมการการศึกษาแห่งชาติ. (2545). *พระราชบัญญัติการศึกษาแห่งชาติ พุทธศักราช 2542 และที่แก้ไขเพิ่มเติม (ฉบับที่ 2) พุทธศักราช 2545*. กรุงเทพฯ: พรักหวานกราฟฟิค.
- สำนักงานเลขาธิการสภาการศึกษา. (2560). *แผนการศึกษาแห่งชาติ พ.ศ. 2560-2579*. กรุงเทพมหานคร: พรักหวานกราฟฟิค.
- สำนักทดสอบการศึกษา. (2563). *แนวทางการพัฒนาระบบการประกันคุณภาพการศึกษาตามกฎกระทรวงการประกันคุณภาพการศึกษา พ.ศ. 2561*. กรุงเทพฯ: เอ็น.เอ.รัตนะเทรตตั้ง.
- Best, J. W., and Kahn, J. V. (2016). *Research in education* (10th ed.). Boston, MA: Pearson Education.
- Cronbach, L. J. (1974). *Essentials of psychological testing* (3rd ed.). New York: Harper & Row.
- Griffin, R. W. (2013). *Management principles and practices* (11th ed.). South-Western Cengage Learning.
- Krejcie, R. V., and Morgan, D. W. (1970). Determining sample size for research activities. *Educational and Psychological Measurement*, 30(3), 607-610.
- Likert, R. (1961). *New patterns of management*. New York: McGraw-Hill.

